

Ongelijkheid, het loopt uit de hand

Hoe de samenleving verder polariseert en hoe dat meestal eindigt in chaos, opstand en revoluties.

Een beetje verschil mag er best zijn, we zijn tenslotte allemaal anders en die diversiteit houdt het ook leuk en stimulerend. Maar het loopt uit de hand, op alle niveaus. De tweedeling in de maatschappij is steeds pijnlijker en ook gevaarlijk want de ‘disenfranchised’ ofwel degenen die niet mee kunnen, of mogen in de neoliberale elite worden steeds bozer en door internet ook meer bewust van hun achterstand en kansarmoede. Wie in een mindere omgeving geboren wordt, heeft duidelijk veel minder kans hogerop te komen. Arm en rijk groeien uit elkaar, gelijke kansen voor iedereen blijkt steeds meer een illusie, de minkukels verdienen minder, kunnen opleidingen en behuizing niet meer betalen, worden sneller ziek, leven korter en zijn minder gelukkig. Ze klampen zich vast aan de heilspredikers en politici die verandering beloven maar nooit waarmaken, identificeren zich met bewegingen die met veel lawaai deelbelangen naar voren brengen en isoleren zich daardoor steeds meer.

Dit wordt nu ook wel erkend, de rapporten en studies zijn helder genoeg en waarschuwen voor de gevolgen van die tweedeling. Toegang tot de Stad is een studie van de Raad voor de Leefomgeving (RvdL) die duidelijk waarschuwt. De stad valt in handen van de elite, het worden yuppen-enclaves, de oorspronkelijke bewoners worden stelselmatig belaagd door hogere huren, hoger havengeld voor hun bootjes, onbetaalbare nieuwbouw voor expats of goedverdienende tweeverdieners, slechter en duurder OV, hogere parkeertarieven en autoluwte die vooral de kleinere en lokale middenstanders omzet kost en vereenzaming aanwakkert. En dan blijkt Corona ook de onderlaag nog zwaarder te treffen dan degenen die wel geld hebben voor gezond eten, sportscholen, vertier en stimulerende sociale contacten. De RvdL bepleit een toegankelijkheidstoets, helaas weer zo’n ambtenarenwoord. In eenvoudig Nederlands: we moeten overheidsmaatregelen, ook op lokaal niveau, toetsen aan de menselijk maat. Er is meer nodig dan een Omgevingswet en milieuechecks, er zou een Mens-Effect Rapportage moeten worden opgemaakt als onderdeel van plannen van de overheid, de instituties (zoals het oppermachtige maar ontastbare RIVM) en het bedrijfsleven.

Bij dat alles is verder kijken dan de symptomen essentieel. De dingen die misgaan en dreigen mis te gaan zijn altijd deel en gevolg van grotere oorzaken. Kijkt er bijvoorbeeld iemand naar de angst, die ons tegenwoordig via het systeem, de media, de scholen en nu weer met Corona door de medische wereld wordt ingeblazen? Angst maakt je kwetsbaar, ook fysiek, maakt je lelijk, onvriendelijk, ook boos. Angst is de voedingsbodem voor extremisme, fanatisme, polarisatie en we weten hoe dat uit de hand kan lopen. Maar hoor je Rutte, bij alle “samen” leuterkoek, ooit praten over vriendelijkheid, onderlinge steun, wat meer gemeenschapsgevoel, over samen zorgen voor die oudere, die geïsoleerde, die buurtbewoners die het moeilijk heeft? Welnee, maatregelen, discipline, hiërarchie, helemaal geen menselijke maat, maar edicten en spoedwetten om het volk te dwingen en te ontslaan van iedere verantwoordelijkheid. Doe wat je gezegd wordt, vrijheid is toch maar een illusie, en angst zaaien is de strategie.

Maar van angst wordt je ziek, je leeft korter (telomere degradatie) je wordt (innerlijk maar ook uiterlijk) lelijk. Kijk maar eens naar de gezichten van de Corona-slaven die handenwassen en mondkapjes tot een religie maken. Feitelijk tasten ze je natuurlijke immuniteit aan, die moet onderhouden worden door activering en blootstelling aan bedreigingen, dat blijft je immuniteitssysteem in conditie.

Het “gehoorzaam de grote leider en de zogenaamde experts volgen” groeit uit tot een onverdraagzame en polariserende religie, “us and them” denken, onverdraagzaamheid groeit, en het rationele wordt verdrongen. We worden slaafs, schaapjes die nu horen dat hydroxychloroquine wel geholpen zou hebben en vele doden had kunnen schelen, maar het RIVM niet verantwoordelijk houden.

De grote vraag is niet welke mensen Corona krijgen, maar wie het niet krijgen, wat maakte 60-70% van de bevolking a priori redelijk immuun (immuniteit kent gradaties and varieert) waren en zijn en zorgde voor uitdoven toen de zwakken werden geïsoleerd? De tweede golf was voorspelbaar en gaat er qua aantallen fors inhakken, nog zo'n 20% van de mensen zal Corona (CoVid) krijgen, tenzij er een effectief vaccin komt en dat is maar de vraag. Met betere medicatie en zonder de moordtherapie zoals de beademingspraktijk in de eerste golf zal het aantal doden wel meevallen, maar de langdurige en ongeneeslijke longschade bij een deel van de patiënten is de stille en stilgehouden prijs.

Wat doen we eraan, waarom kijken we niet wat helpt om het niet te krijgen? Dieet, probiotica, sporten, gezelligheid, sociale contacten, aandacht, minder angst? Het hoge woord is liefde, maar wie onderzoekt eens of verliefde mensen minder snel Corona oplopen?

Luc Sala, Oct 2020